

stemmelse, at Kommissionen personlig skal overbevise sig om, at disse Jordlodder passe baade med Hensyn til Pris og Beliggenhed og andet mere, saa at Ansvaret kommer til at hvile paa Kommissionen. Og jeg mener, at det er fuldt berettiget, at Kommissionen faar at se, om Jordlodderne virkelig passe. Men i saa Fald maa der ogsaa bestemmes en helt anden Tid for Indsendelsen af Andragender. Den Tid, der nu er sat for Indsendelsen af Andragender til Kommissionerne, nemlig December — vi have jo faaet dem for ganske kort siden, og maaske der kan komme enkelte bagefter — er uheldig, idet man vanskelig kan undersøge disse Jordlodders Bonitet, naar de ere belagte med Sne. I Fald denne Bestemmelse, der her er foreslaaet, gennemføres, maa der sættes en Tid, hvor man virkelig kan overbevise sig om, hvad Jordlodderne bestaa af. Men det er jo noget, som Ministeren kan ordne administrativt ved Instrukser og ved en Bestemmelse om Indsendelse af Andragender, det behøver ikke at staa i selve Loven.

Naar der er blevet klaget over, at der er oprettet adskillige Husmandslodder, som ikke burde være oprettede — der har f. Eks. været klaget over, at der er oprettet saadanne i Viborg Amt —, vil jeg sige, at det er sandt, der er oprettet enkelte Huslodder, der ikke burde have været oprettede, men det er navnlig sket i de første Aaringer, hvor vi ikke havde nogen personlig Mening om, hvordan disse Huslodder vare, før vi bevilgede Statslaanene. Naar vi have bevilget en Mand Laan, og han har bygget, og vi bagefter komme og se paa Lodden og finde, at den ikke duer, at den ikke er hensigtsmæssig, ikke praktisk, kunne vi ikke pludselig gøre det hele om, vedkommende Mand maa have sit Laan, fordi det er Forudsætningen, ellers vilde han være fuldstændig ruineret. Jeg antager imidlertid, at naar det overlades til Kommissionen at overbevise sig om, at Lodden passer nogenlunde med Hensyn til Pris og Beliggenhed, maaske efter Vejledning af Sogneraadene, ville vi ikke faa saa mange Lodder, der ere uheldige, som vi have faaet hidtil.

Et æret Medlem udtalte, at det var rart at faa en Statistik over, hvor mange af disse Husmandsbrug Staten har maattet overtage i de forløbne 4 Aar. Det antager jeg vil være meget let, der har sikkert kun været ganske enkelte, i hvert Fald kan jeg sige, at af alle de Husmandsbrug, som vi

have oprettet i Viborg Amt, har Staten kun opsagt Laanet i et, men om Staten kommer til at lide noget Tab derved eller overhovedet kommer til at overtage Pantet, ved jeg ikke. Saa vidt mig bekendt har der i Randers Amt med de mange Husmandsbrug kun været et ganske enkelt, som Staten har maattet overtage, og hvor den har lidt noget virkelig Tab. Det kan man dog hverken lægge Loven eller Administrationen til Last. Vi have jo set, at Kreditforeningerne kunne komme til at lide Tab paa Ejendomme, hvori de kun udlaane Halvdelen af Ejendommens Laanværdi, og det er en Selvfølge, at naar man laaner $\frac{9}{10}$ af en Ejendoms Værdi, og vedkommende Landarbejder viser sig at være en upraktisk, udygtig og upaalidelig Mand, som maaske lader Driften gaa over Styr og lader Besætningen falde væk, maa der nødvendigvis ske Tab paa en saadan Ejendom. Der har imidlertid kun været meget faa af den Slags Tilfælde, og jeg haaber ogsaa, at der i Fremtiden vil blive meget faa.

Der er i § 9, sidste Stykke, en heldig Ændring fra den gamle Lov, nemlig med Hensyn til de Grundbyrder, som kunne hvile paa Ejendommene rundt omkring, og som kunne volde en hel Del Ulejlighed og Tidsspilde og mange Gange næsten kunne forhindre, at et Laan bliver udbetalt, naar nemlig vedkommende afgiftsberettigede ikke vil gaa ind paa, at der finder en Fordeling Sted, saa at det kan fradrages Ejendommens Laan. Nu bestemmes det her, at findes der paa en saadan Ejendom Afgifter, som vedkommende ikke vil have fordelt, skal der finde tvungen Afløsning Sted, saa at den Kapitalværdi, som tilfalder selve Parcellen, kan blive fradraget Statslaanet. Paa en Maade ere vi ude over den Vanskelighed, og det er noget, jeg synes meget godt om.

I § 10 er der sket en Forandring, som jeg ogsaa mener er fuldt berettiget, nemlig at Afdraget skal være det samme for den sidste Halvdel af Afdragstiden som for den første. Derved bliver Tidsløbet for Betalingen betydeligt indskrænket, og det, mener jeg, er fuldt berettiget. Har en Mand kunnet svare 4 pCt. af Laanet i den første Del af Tiden, kan han ogsaa vedblive at svare 4 pCt., naar Halvdelen af Laanet er betalt.

Der er fra enkelte Medlemmers Side — det var det ærede Medlem for Aarhus søndre Kreds (Harald Jensen) og det ærede Medlem for Sorø (P. Christensen), der nu